

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๖๖

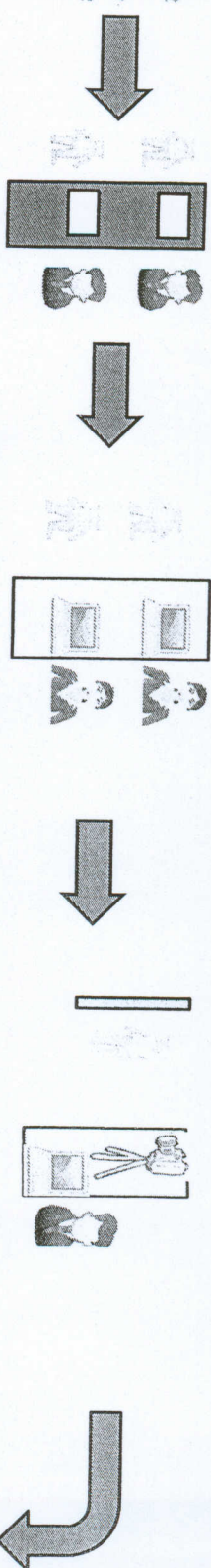
ถึง สำนักทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๙ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติและขั้นตอนการดำเนินการ การจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวให้แก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการปกครอง (สำนักทะเบียนกลาง) ได้จัดประชุมซักซ้อมการดำเนินการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวดังกล่าว โดยเชิญปลัดจังหวัดท้องที่จังหวัดที่มีแรงงานต่างด้าวจำนวนมากเข้าร่วมประชุมหารือเพื่อรับทราบปัญหาและอุปสรรค ในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ตลอดจนทำความเข้าใจและประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อให้การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งได้สรุปผลการประชุมรวมถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขนำเสนอเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อโปรดทราบแล้ว สำนักทะเบียนกลางจึงขอส่งข้อมูลดังกล่าวมาเพื่อโปรดทราบและใช้ประโยชน์ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๘-๒๐
โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๑๖

1 ตรวจสอบเอกสาร และคัดกรอง กรรมการจัดงาน

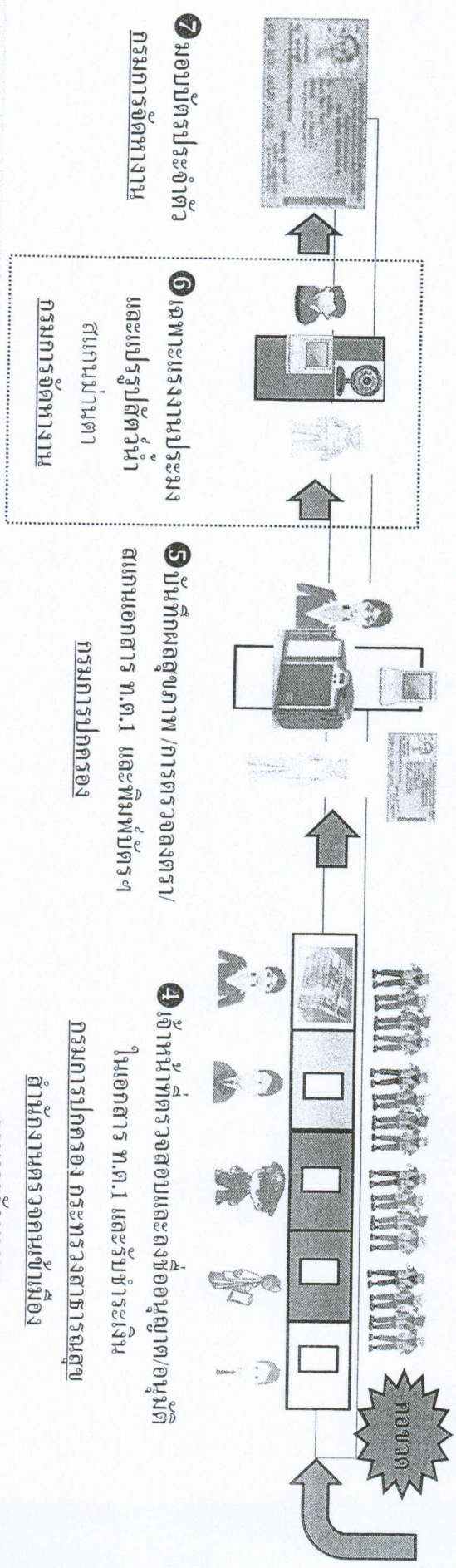
- ★ นายจ้างไม่พ่วงแรงงานจดทะเบียนตามกฎหมาย
- ★ ใช้เวลาในการตรวจสอบเอกสารนาน
- ★ ไม่มีการตรวจทานการกรอกข้อมูลอีกครั้ง

๒. พันธกร (ทบ.1,ทบ.2) กำหนดเลข 13 หลัก
กรรมการปกครอง

- ★ กรอกแบบฟอร์มไม่ถูกต้อง
★ เจ้าหน้าที่ขาดทักษะการใช้โปรแกรม

๓. ภายหลังพิมพ์หนังสือ หรือพิมพ์เอกสาร ท.ศ.1
ท.ร.38/1 และใบเสร็จรับเงิน

- กรรมการปกครอง
- ★ กรอกร่วมผลิต ส่งผลให้ พ.ศ. ๒๕๓๖ ถึงทุกท้องถิ่น
- ★ เพิ่มกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพ

๗ มอเบตตรประจำตัว

กรมการจดทะเบียน

๑. เฉพาะแรงงานในประเทศ
และแปรรูปสัตว์น้ำ
ตามกฎหมาย
๒. เฉพาะแรงงาน
ตามกฎหมาย

๕. บันทึกผลคุณภาพ/การตรวจลงตรา/
สแกนเอกสาร ท.ต.1 และพิมพ์ใบตรา

กรมการปกครอง

4. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบและลงชื่ออนุมัติ/อนุมัติ

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

กรรมการจัดหาเงิน

การจัดทะเบียนแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑

๑. กลุ่มเป้าหมาย แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา จำนวนประมาณ ๑.๙ ล้านคน ประกอบด้วย (๑) กลุ่มแรงงานประมงทะเล และกิจการต่อเนื่องจากประมง จำนวน ๘๓,๐๘๘ คน (๒) กลุ่มแรงงานจับคู่ นายจ้าง-ลูกจ้าง จำนวน ๗๒๗,๔๗๓ คน (๓) กลุ่มแรงงานที่มีบัตรสีชมพู จะสีน้ำตาล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๑๗๘,๖๗๘คน ๒. ระยะเวลากิจทะเบียน ระหว่างวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๕๕ วัน (เฉลี่ยต้องจดทะเบียนวันละ ๓๖,๐๐๐ คน) น้อยกว่าการจัดทะเบียนทุกครั้งที่ผ่านมา ในกรณีที่กลุ่มเป้าหมายมีจำนวนมากกว่า ๓. ชุดเครื่องมืออุปกรณ์ที่กรมการปกครองให้การสนับสนุน จำนวน ๒๘๐ ชุด แต่ละชุดประกอบไปด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ ๓ เครื่อง/กล้องถ่ายรูป ๑ กล้อง/เครื่องพิมพ์และเคลือบบัตร ๑ เครื่อง/เครื่องปริ้นเตอร์ ๑ เครื่อง โดยเฉลี่ย ๑ ชุดอุปกรณ์ สามารถจดทะเบียนและออกบัตรได้ ๑๒๙ บัตร/วัน หรือประมาณ ๓๖,๑๒๐ บัตร/วัน	
ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
๑. ด้านแรงงานต่างด้าว/นายจ้าง (๑) การการจัดหางานไม่สามารถพบแรงงานจดทะเบียนตามเป้าหมายได้ เนื่องจากนายจ้างไม่ให้ความร่วมมือ เพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง เฉลี่ยต่ำกว่า ๖,๐๐๐ บาท/คน (ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการเข้าพิสูจน์สัญชาติ) ส่งผลทำให้แรงงานโดยเฉพาะในภาคเกษตรกรรม ซึ่งประสบปัญหาภาวะราคาผลผลิตตกต่ำ เช่น แรงงานในสวนยางพารา จะลดการมาจดทะเบียนโดยจะมากำเนินการในวันใกล้จะปิดศูนย์ OSS (๒) จากอดีตที่ผ่านมาทำให้แรงงานต่างด้าว/นายจ้าง เชื่อว่ารัฐบาลมีแนวโน้มในการจะเปิด จดทะเบียนในครั้งใหม่ หรือขยายระยะเวลาการจัดทะเบียนแรงงานต่างด้าว เช่น กรณีการเปิดจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่อพยพเข้ามาใหม่ (แรงงานจับคู่) ตามมาตรการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องในการบริหารจัดการการทำงานของคนที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักร ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๗/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ (๓) นายจ้างพาแรงงานต่างด้าวมาจดทะเบียนไม่มาตรงตามกำหนดเวลานัดหมาย ทำให้ยากต่อการบริหารจัดการจำนวนแรงงานต่างด้าวให้เป็นไปตามเป้าหมายในแต่ละวัน เช่น นัดหมายให้มาดำเนินการในภาคเช้า แต่นายจ้างพาแรงงานต่างด้าวมาดำเนินการในภาคบ่าย จึงส่งผลให้เกิดความคิปลังในภาคบ่าย และไม่สามารถจดทะเบียนให้เสร็จสิ้นทุกกระบวนการได้ภายในวันนั้น	(๑) ให้แต่ละจังหวัดเร่งรัดการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกโดยการลงพื้นที่ไปยังภาคธุรกิจอุตสาหกรรมหรือธุรกิจที่มีแรงงานต่างด้าวทำงานอยู่เป็นจำนวนมาก และให้มีการประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด (๒) ออกมาตรการในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ภายหลังจากเสร็จสิ้นการจัดทะเบียนแล้ว

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
๒. ด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน (๑) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเบี่ยงเบนมีจำนวนไม่เพียงพอ มาปฏิบัติงานไม่ครบและไม่สอดคล้องกับจำนวนชุดอุปกรณ์ที่ใช้ในการจดทะเบียน ซึ่งต้องใช้เจ้าหน้าที่ จำนวน ๓ คน/๑ ชุดอุปกรณ์ ส่งผลให้การจดทะเบียนไม่เต็มประสิทธิภาพชุดอุปกรณ์ที่ได้รับการจัดสรร (๒) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเบี่ยงเบนมีการสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาปฏิบัติงานที่ไม่ต่อเนื่องและไม่ซ้ำกัน ทำให้ขาดทักษะความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการเข้าใช้งานและการบันทึกข้อมูลในระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งต้องเสียเวลาในการสอนงานและเริ่มเรียนรู้ใหม่ (๓) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเบี่ยงเบนเป็นเวลานานไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชั่วโมง/วัน (๔) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเบี่ยงเบนบางส่วนพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากศูนย์ OSS ซึ่งต้องเดินทางไปกลับโดยรถโดยสารประจำทาง ไม่สามารถปฏิบัติงานที่แหล่งปฏิบัติงานจริง ซึ่งอาจเกินเวลาปฏิบัติงานการปกติในแต่ละวันได้	(๑) ควรจัดให้มีสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยให้มียุทธศาสตร์การปฏิบัติงานต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงาน และการแบ่งการทำงานในแต่ละชุดออกเป็นรอบ (เช้า - บ่าย) เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดความเหนื่อยล้าจนเกินไป (๒) การจัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำศูนย์ OSS ในแต่ละวันที่มีการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ควรจัดให้มาจากหน่วยงานเดียวกัน เพื่อให้สะดวกต่อการเดินทางไปกลับเป็นหมู่คณะ และอาจขอความร่วมมือจากหน่วยงานนั้น ๆ อำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดรถบริการรับ-ส่ง
๓. ด้านงบประมาณ (๑) เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศูนย์ OSS และไม่เป็นไปตามคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เช่น การเงินค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประจำศูนย์ฯ เมื่อถูกปรับลดวงเงินงบประมาณ ทำให้ได้รับเงินค่าตอบแทนไม่เต็มตามจำนวนที่ปฏิบัติงานจริง ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่นอกเวลาราชการ (๒) เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ไม่สามารถใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่าย อันได้ ผลผลทำให้ขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการศูนย์ OSS ในภาพรวม (๓) การได้รับจัดสรรเงินงบประมาณ ขาดมาตรฐานแต่ละศูนย์โดยจังหวัดมีประเด็นข้อสังเกตกรณีจังหวัดที่มีจำนวนเป้าหมายแรงงานต่างด้าวใกล้เคียงกัน เช่น จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนนทบุรี แต่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณในจำนวนแตกต่างกันมาก โดยไม่ทราบถึงหลักเกณฑ์ชัดเจนในการปรับลดวงเงินงบประมาณดังกล่าวแต่อย่างใด	ในกรณีงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศูนย์ OSS ให้แต่ละจังหวัดจัดทำรายละเอียดคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมผ่านจัดหางานจังหวัด

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
๔. ด้านชุดเครื่องมืออุปกรณ์ (๑) เนื่องจากกาการจัดทะเบียนดังกล่าวเป็นเรื่องเร่งด่วนและไม่สามารถดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์เพื่อรองรับการเปิดศูนย์ OSS ได้ทันตามกำหนดเวลา ซึ่งชุดอุปกรณ์จำนวน ๒๕๐ ชุด เป็นจำนวนที่กรมการปกครองได้ให้การสนับสนุนเพิ่มเติมที่ตามศักยภาพที่จะสามารถให้การสนับสนุนได้ โดยไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจปกติของกรมการปกครอง และต้องสำรองเครื่องมือสำหรับสืบเปลี่ยนกรณีเครื่องที่ใช้งานของศูนย์ OSS เกิดการชำรุด และอาจสนับสนุนการเปิดศูนย์ OSS เพิ่มเติมได้เพียงบางแห่ง (๒) หากสถานการณ์ที่ใช้ในการตั้งศูนย์ OSS ไม่ได้ตั้งอยู่ในตัวอาคารซึ่งมีระบบระบายอากาศหรือมีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ส่งผลให้ชุดอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีความร้อนสูง เมื่อใช้ปฏิบัติงานต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน อาจเกิดการชำรุดซึ่งในระหว่างการใช้งาน เครื่องผลิตบัตรทำงานได้ไม่เต็มศักยภาพพิมพ์และเคลือบบัตรไม่ติด ส่งผลให้สิ้นเปลืองวัสดุเพิ่มมากขึ้นและอาจไม่สามารถผลิตบัตรได้ตามจำนวนเป้าหมายที่ตั้งไว้	หากตรวจสอบแล้วพบว่าศูนย์ OSS แห่งใดมีแรงงานต่างด้าวมาจดทะเบียนเป็นจำนวนน้อย กรณีมีความจำเป็นให้สำนักบริหารการทะเบียนโยกย้ายชุดอุปกรณ์เพื่อมาสนับสนุนให้แก่จังหวัด ที่มีแรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมากหรือสนับสนุนการเปิดศูนย์ OSS เพิ่มเติมต่อไป
๕. ด้านการบริหารจัดการ (๑) ขาดการบริหารจัดการศูนย์ OSS อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเรื่องการจัดสถานที่และบุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ทั้งในเรื่องขนาดพื้นที่ จำนวนคนที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลากาการทำงาน สวัสดิการ การสร้างขวัญกำลังใจ รวมทั้งการติดตามและแก้ไขปัญหาในภาพรวมและปัญหานี้ (๒) ขาดการวางแผนและการจัดการกิจกรรมตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องสถานที่ การอำนวยความสะดวก การจัดระบบคิว การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง การประสานงานกับนายจ้างหรือผู้ประกอบการ โดยเฉพาะสถานประกอบการที่มีแรงงานจำนวนมาก ในการเตรียมและนำพาแรงงานมาจดทะเบียนแต่ละวัน	ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้เป็นประธานคณะกรรมการบริหารจัดการการทำงานของแรงงานต่างด้าวจังหวัดนั้น ๆ ควรลงพื้นที่ตรวจติดตามการดำเนินงานจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของศูนย์ OSS อย่างจริงจัง และจัดประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหารวมบริหารจัดการการทำงานในภาพรวม ตลอดจนชักชวนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในครั้งนี้บรรลุตามเป้าหมายของรัฐบาลต่อไป
๖. ด้านขั้นตอนกระบวนการงาน : การจดทะเบียนแรงงานของศูนย์ OSS มีลักษณะเหมือนสายพาน หากเกิดข้อขัดข้องในขั้นตอนใดย่อมส่งผลกระทบต่อระบบและผลผลิต (๑) การคัดกรองแรงงานและการตรวจคุณสมบัติของแรงงานที่จะต้องจดทะเบียน รวมถึงการตรวจรายละเอียดของข้อมูลที่แรงงานกรอกในแบบ ท.บ.๑ ขาดความรอบคอบ ข้อมูลไม่ถูกต้อง ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่จัดหางานจะตรวจแต่จำนวนเอกสารที่ต้องยื่นของจดทะเบียนโดยไม่ตรวจสอบรายละเอียดว่าข้อมูลที่กรอกในแบบ ท.บ.๑ กับเอกสารหลักฐาน ถูกต้องตรงกันหรือไม่ ทำให้เกิดความผิดพลาดในขั้นตอนอื่น ๆ และต้องเสียเวลาย้อนกลับไปตรวจสอบความถูกต้องใหม่	(๑) ชักชวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานคัดกรองและตรวจสอบเอกสารให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติของแรงงานต่างด้าวในแต่ละกลุ่มตามมติคณะรัฐมนตรี และให้ตรวจสอบการกรอกเอกสารในแบบ ท.บ.๑ ให้ถูกต้องก่อน (๒) จัดเจ้าหน้าที่คัดกรองและตรวจสอบการกรอกเอกสารเพิ่มเติมอีกชั้นหนึ่ง ก่อนส่งไปบันทึกยังเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
(๒) การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวครั้งนี้ มีขั้นตอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้นกว่าการดำเนินการในครั้งที่ผ่านมา เช่น การประกันสังคม สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ในส่วนของกระทรวงแรงงาน (Visa) ประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว อีกทั้ง เพิ่มกระบวนการในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงินของทุกหน่วยงานผ่านระบบคอมพิวเตอร์ของศูนย์ OSS ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บค่อนข้างมาก ชับซ้อน และแตกต่างกัน โดยต้องใช้ความระมัดระวังและเฝ้าระวังการตรวจสอบความถูกต้องก่อนดำเนินการพิมพ์ใบเสร็จลงในแต่ละรายการ และทำให้ใช้เวลามากขึ้น	
๗. ด้านอื่น ๆ (๑) สถานประกอบการ/โรงงาน ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอชายแดน เช่น อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก นายจ้างจะหันไปใช้มาตรา ๖๔ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๖๐ โดยปรับลูกจ้างเป็นประเภทแรงงานเข้าไป เอ็มกลับ เพื่อจะได้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนคนรุ่นนี้ ซึ่งมีราคาค่อนข้างสูง (ประมาณ ๖,๐๐๐ บาท/คน) และไม่ต้องเข้าประกันสังคม (๒) แรงงานภาคเกษตร รายได้น้อย ไม่สามารถชำระค่าใช้จายในการจดทะเบียนได้	